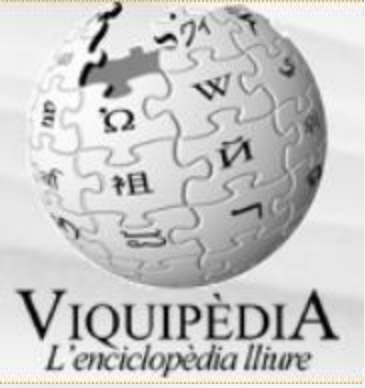
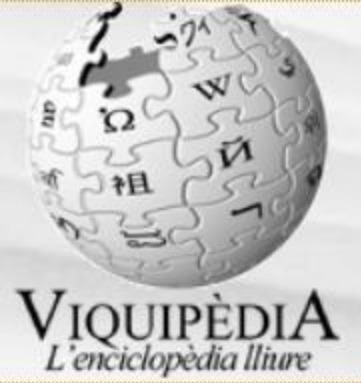

Escriure a la Viquipèdia

1. **Per on començar**
2. **Sintaxi bàsica**

index

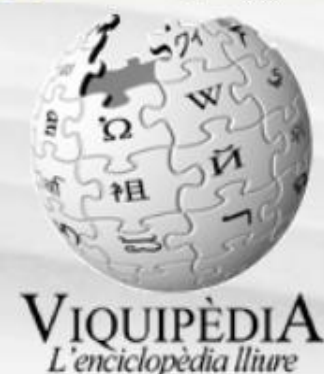
Per on començar

Registrar-se

Classes d'usuaris

Anònim: Conegut només per la seva adreça IP.

Registrat. Pots participar també a la vida de la comunitat, a més de modificar les pàgines.

navegació

- Portada
- Portals temàtics
- Article a l'atzar
- Articles de qualitat
- Actualitat

comunitat

- Portal viquipedista
- Canvis recents
- La taverna
- Contacte
- Canal IRC
- Donatius
- Ajuda

cerca

especial

Votacions en curs: verificadors, administradors, imatge de l'any (també a Commons).

Registre/Entrada

Registre/Entrada

No teniu un compte? [Registreu-vos-hi](#).

Heu de tenir les galetes activades per poder registrar-vos a la Viquipèdia (ajuda).

Llengua: [Deutsch](#) | [English](#) | [Esperanto](#) | [Français](#) | [Español](#) | [Italiano](#) | [Nederlands](#)

Nom d'usuari

Contrasenya

Recorda la contrasenya entre sessions

Registre/Entrada

[Envia'm una nova contrasenya per correu electrònic](#)

VIQUIPÈDIA
L'enciclopèdia lliure

navegació

- Portada
- Portals temàtics
- Article a l'atzar
- Articles de qualitat
- Actualitat

comunitat

- Portal viquipedista
- Canvis recents
- La taverna
- Contacte
- Canal IRC
- Donatius
- Ajuda

cerca

Vés-hi Cerca

eines

- Pàgines especials

Registre/Entrada

Crea un compte

Ja teniu un compte? [Identifiqueu-vos](#).

Com a protecció contra la creació automàtica de comptes d'usuari necessitem que escriviu les paraules que apareixen en la imatge (més informació):

Llengua: [Deutsch](#) | [English](#) | [Esperanto](#) | [Français](#) | [Español](#) | [Italiano](#) | [Nederlands](#)

Nom d'usuari

Contrasenya

Escriviu una altra vegada la contrasenya

Connector audiovisual de banda ampla - Viquipèdia - Mozilla Firefox

Fitxer Edita Visualitza Historial Adreces d'interès Eines Ajuda

W http://ca.wikipedia.org/wiki/Connector_audiovisual_de_banda_ampla

Més visitades W http://ca.wikipedia.or... Hotmail gratuïto Personalitzar vinculos Windows Media Windows

en línia ocupat desconnectat Pallares discussió preferències llista de seguiment contribucions finalitza

pàgina discussió edita historial reanomena vigila

Votacions en curs: verificadors, imatge de l'any. [amaga]

Connector audiovisual de banda ampla

Els **connectors audiovisuals de banda ampla** són aquells **connectors I/O** digitals més adients per tal de transmetre i rebre continguts audiovisuals a gran velocitat en diferents plataformes. Aquests seran els connectors que s'utilitzaran per interconnectar aparells audiovisuals de les cases del futur tals com el **Digital Hubbub**.

La **banda ampla** es refereix a la transmissió de dades en la qual s'envien simultàniament **varies peces d'informació**, amb l'objectiu d'incrementar la velocitat de transmissió efectiva. Transmissió que pot ser mitjançant **cables coaxials** o de fibra òptica o bé utilitzant xarxes sense fils com wi-fi o **bluetooth**.

Les plataformes que utilitzen aquests connectors són les bàsiques que es poden trobar a qualsevol casa: **televisió**, ordinadors i dispositius d'emmagatzematge audiovisual (reproductors de mp3, **minicadenes**, càmeres digitals...).

Taula de continguts [amaga]

- 1 Televisió
  - 1.1 HDMI
- 2 Ordinador
  - 2.1 DVI
  - 2.2 DMS-59

VIQUIPÈDIA
L'enciclopèdia lliure

navegació

- Portada
- Portals temàtics
- Article a l'atzar
- Articles de qualitat
- Actualitat

comunitat

- Portal viquipedista
- Canvis recents
- La taverna
- Contacte
- Canal IRC
- Donatius
- Ajuda

cerca

Crear un article nou?

Viquipèdia:Articles demanats

Si voleu que algú escrigui algun article que encara no existeix, suggeriu-lo aquí i potser algú s'hi animarà. Mireu si podeu incloure la vostra petició en les llistes d'articles demanats dels diferents portals, clicant la paraula "edita" que apareix al costat.

També podeu trobar articles sol·licitats amb preeminència a Plantilla:LlistaCurtaDemanats. Aquí trobareu una llista de 8 articles principals i d'altres de suggerits que tenen interès.

Taula de continguts [amaga]

- 1 Articles demanats als portals
  - 1.1 Art
  - 1.2 Ciència
  - 1.3 Entreteniment
  - 1.4 Esports
  - 1.5 Filosofia
  - 1.6 Geografia
  - 1.7 Història
  - 1.8 Societat
  - 1.9 Tecnologia
- 2 Altres peticions
  - 2.1 D'altres peticions
- 3 Vegeu també

Crear un article nou?

Drecera:
VP:AD

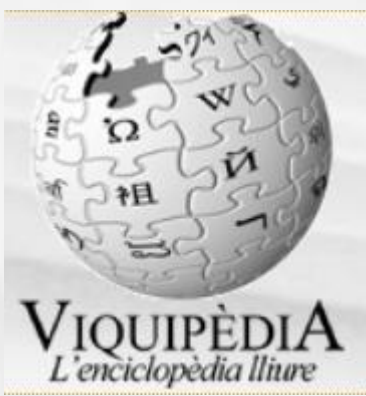
- Benvinguda
- Ajuda
- MANTENIMENT**
- Comunitat
- Polítiques

Pàgines

- Llibre d'estil
- Categorització
- Esborrar
- **Articles demanats**
- Fusionar
- Millorar

Pàgines especials

- Atzacacs
- Categories
- Categories sense categoria

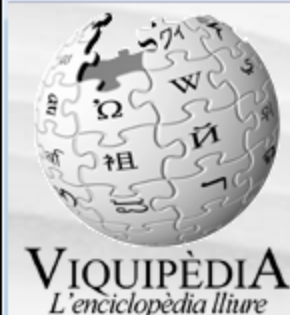

Anomenar pàgines

http://ca.wikipedia.org/wiki/Viquipèdia:Anomenar_pàgines

- **Assegureu-vos que el nom que feu servir és únic**
- **Feu redireccions**
- **Feu servir sempre noms en singular**
- **Vigileu els accents!**
- **Noms de persona**
- **Topònims**
- **Éssers vius**
- **Paraules inexistents en el català**
- **Tipografia**

navegació

- [Portada](#)
- [Portals temàtics](#)
- [Article a l'atzar](#)
- [Articles de qualitat](#)
- [Actualitat](#)

cerca

comunitat

- [Portal viquipedista](#)
- [Canvis recents](#)

[en línia](#)
[ocupat](#)
[desconnectat](#)

 Gomà
 [discussió](#)
[pàgina d'usuari](#)
[discussió](#)
[edita](#)

+

[historia](#)
[reanomena](#)
[deixa de vigilar](#)

Usuari Discussió:Gomà

[Ajuda](#) - [Mapa de la web](#) - [Llibre d'estil](#) - [Preguntes Més Freqüents](#)

Hola Gomà! Sigueu benvingut/da a la [Viquipèdia](#) i al coneixement lliure. Us encoratgem especialment, abans de res, a visitar la [introducció](#) per a un començament fàcil en tres senzills passos ☺. Si preferiu aprendre mitjançant un tutorial, podeu seguir el [curset d'autoaprenentatge](#).

Aquesta és la [pàgina de discussió](#) del vostre compte d'usuari, que us servirà per a rebre missatges d'altres col·laboradors. **Per a contes i comentaris, feu-ho a la vostra pàgina de discussió sinó a la pàgina de discussió de l'usuari que us ha escrit.** A més, teniu la vostra [pàgina de discussió](#) on podeu posar les vostres dades, interessos, etc.

També seria convenient que llegíssiu els [Cinc Pilars de la Viquipèdia](#) per a tenir una visió general i sintètica de les polítiques elementals del projecte. És molt fàcil; bàsicament, cal utilitzar el sentit comú, [respectar tothom](#), basar les edicions en [fonts comprovables](#) i de [qualitat](#).

Si voleu trobar idees per a contribuir al projecte, visiteu el [Portal del Viquipedista](#), on podreu coordinar-vos amb la resta dels viquipedistes. Així mateix, disposeu també de [la taverna](#), per plantejar-hi els vostres dubtes, suggeriments o comentaris. Podeu signar en les discussions amb el botó de signatura de dalt de la barra d'edició (), o bé amb el codi `--~~~~`.

Podeu visitar el [Viquiprojecte Babel](#) per a classificar-vos segons els idiomes que conegueu o a la pàgina d'[Etiquetes d'usuari](#) per a definir-vos com a [viquipedistes](#), o connectar-vos al [xat](#) per a coordinar la feina de forma ràpida.

Consell del dia: Podeu seguir les edicions dels articles mitjançant canals [RSS](#). N'hi ha prou amb que aneu al historial de la pàgina que voleu vigilar, i a l'apuntar el cursor a l'última edició.

Non-Catalan? Ca-0? See [Babel ca-0](#) and our [welcome in English](#).

--barcelona 13:10, 2 set 2007 (CEST)

[Taula de continguts](#)

S'està editant Viquipèdia:Pàgina de proves

Previsualització

Recordeu que això només és una previsualització, i encara no s'ha desat!

En matemàtiques i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats sumands, dona un tercer nombre anomenat suma.

En matemàtiques i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats sumands, dona un tercer nombre anomenat suma.

[pàgina de projecte](#) [discussió](#) [edita](#) [historia](#)

S'està editant Viquipèdia:Pàgina de proves

Previsualització

Recordeu que això només és una previsualització, i encara no s'ha desat!

En **matemàtiques** i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats **sumands**, dona un

En **'matemàtiques'** i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats **'sumands'**, dona un tercer nombre anomenat **'suma'**.

navegació

- Portada
- Portals temàtics
- Article a l'atzar
- Articles de qualitat
- Actualitat

cerca

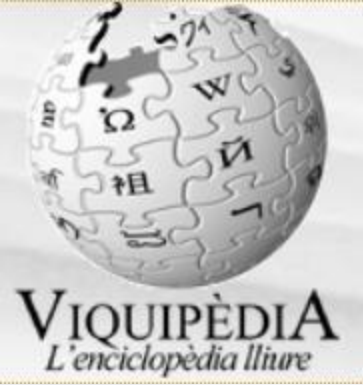

comunitat

- Portal viquipedista
- Canvis recents
- La taverna
- Contacte
- Canal IRC
- Donatius
- Ajuda

eines

- Què hi enllaça
- Seguiment d'enllaços
- Pàgines especials

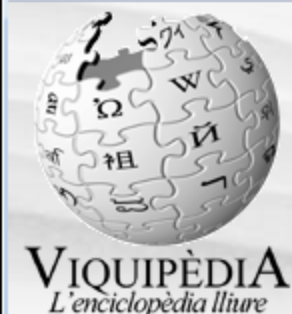
Estils de lletra

"David" posa el text en cursiva: *David*

'''David''' posa el text en negreta: **David**

''''David'''' posa el text en cursiva i negreta: ***David***

(' tecla de l'apòstrof)

pàgina de projecte discussió edita historia

S'està editant Viquipèdia:Pàgina de proves

Previsualització

Recordeu que això només és una previsualització, i encara no s'ha desat!

En ~~matemàtiques~~ i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats *sumands*, dona un terç

Propietats de l'operació de sumar

L'operació de sumar té una sèrie de propietats:

En '''matemàtiques''' i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats '''sumands''', dona un tercer nombre anomenat '''suma'''.

== Propietats de l'operació de sumar ==

L'operació de sumar té una sèrie de propietats:

navegació

- Portada
- Portals temàtics
- Article a l'atzar
- Articles de qualitat
- Actualitat

cerca

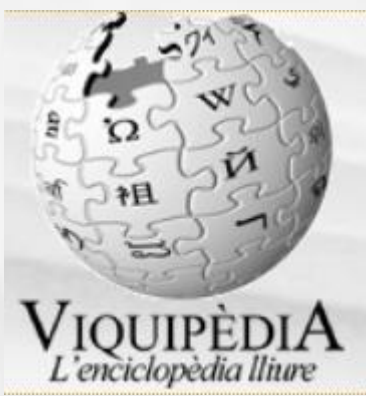
Vés-hi Cerca

comunitat

- Portal viquipedista
- Canvis recents
- La taverna
- Contacte
- Canal IRC
- Donatius
- Ajuda

eines

- Què hi enllaça
- Seguiment d'enllaços
- Pàgines especials
- Carrega

Taula de continguts [amaga]

- 1 Geografia i clima
- 2 Història
  - 2.1 Època antiga: ibers i romans
    - 2.1.1 Fundació de Gerunda
    - 2.1.2 Estructura urbana, econòmica i política de Gerunda
    - 2.1.3 L'arribada del cristianisme i la fi de la Girona romana
  - 2.2 Època medieval
    - 2.2.1 Període altmedieval
      - 2.2.1.1 Dominació visigòtica i musulmana
      - 2.2.1.2 La Girona carolíngia
    - 2.2.2 Període baixmedieval
  - 2.3 Època moderna
  - 2.4 Època contemporània
  - 2.5 Eleccions

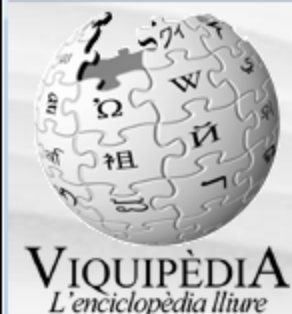
El títols

== Títol == Història

=== Títol === Època antiga: Ibers i romans

==== Títol ==== Fundació de Gerunda

Etc.

pàgina de projecte discussió edita historia

S'està editant Viquipèdia:Pàgina de proves

Previsualització

Recordeu que això només és una previsualització, i encara no s'ha desat!

En **matemàtiques** i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats *sumands*, dona un terç

Propietats de l'operació de sumar

L'operació de sumar té una sèrie de propietats:

- Propietat commutativa: $a+b=b+a$
- Propietat associativa: $(a+b)+c=a+(b+c)$
- Element neutre: $a+0=a$

En '''matemàtiques''' i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats '''sumands''', dona un tercer nombre anomenat '''suma'''.

== Propietats de l'operació de sumar ==

L'operació de sumar té una sèrie de propietats:

- * Propietat commutativa: $a+b=b+a$
- * Propietat associativa: $(a+b)+c=a+(b+c)$
- * Element neutre: $a+0=a$

navegació

- Portada
- Portals temàtics
- Article a l'atzar
- Articles de qualitat
- Actualitat

cerca

comunitat

- Portal viquipedista
- Canvis recents
- La taverna
- Contacte
- Canal IRC
- Donatius
- Ajuda

eines

- Què hi enllaça
- Seguiment d'enllaços
- Pàgines especials
- Carrega

cerca

Vés-hi Cerca

- comunitat
- Portal viquipedista
  - Canvis recents
  - La taverna
  - Contacte
  - Canal IRC
  - Donatius
  - Ajuda

- eines
- Què hi enllaça
  - Seguiment d'enllaços
  - Pàgines especials
  - Carrega

- Propietat commutativa: $a+b=b+a$
- Propietat associativa: $(a+b)+c=a+(b+c)$
- Element neutre: $a+0=a$

Algorisme per sumar dos nombres escrits en base 10

- S'escriuen els dos nombres que es volen sumar, un damunt de l'altre, alineats per la dreta, de forma que les xifres quedin en columnes i s'afegeix una ratlla horitzontal davall de l'últim nombre.
- Se sumen les xifres de la primera columna.
- Del resultat obtingut, la xifra de les unitats s'escriu davall de la ratlla a la columna de les unitats i la xifra de les desenes (si és diferent de zero) s'escriu a la columna de les desenes.

En '''matemàtiques''' i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats '''sumands''', dona un tercer nombre anomenat '''suma'''.

== Propietats de l'operació de sumar ==

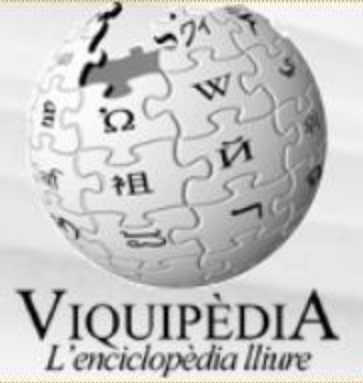
L'operació de sumar té una sèrie de propietats:

- * Propietat commutativa: $a+b=b+a$
- * Propietat associativa: $(a+b)+c=a+(b+c)$
- * Element neutre: $a+0=a$

== Algorisme per sumar dos nombres escrits en base 10 ==

- # S'escriuen els dos nombres que es volen sumar, un damunt de l'altre, alineats per la dreta, de forma que les xifres quedin en columnes, i es traça una ratlla horitzontal davall de l'últim nombre.
- # Se sumen les xifres de la primera columna.
- # Del resultat obtingut, la xifra de les unitats s'escriu davall de la ratlla a la columna de les unitats i la xifra de les desenes (si és diferent de zero) s'escriu a la columna de les desenes.

Les llistes no numerades

- * Un element
- * Un altre element
- * Aquí n'hi ha un altre

Les numerades

- # cosa 1
- # cosa 2
- # cosa 3

navegació

- Portada
- Portals temàtics
- Article a l'atzar
- Articles de qualitat
- Actualitat

cerca

comunitat

- Portal viquipedista
- Canvis recents
- La taverna
- Contacte
- Canal IRC
- Donatius
- Ajuda

eines

- Què hi enllaça
- Seguiment d'enllaços
- Pàgines especials
- Carrega

Previsualització

Recordeu que això només és una previsualització, i encara no s'ha desat!

En matemàtiques i en particular en aritmètica, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats *sumands*, dona un tercer

Propietats de l'operació de sumar

L'operació de sumar té una sèrie de propietats:

- Propietat commutativa: $a+b=b+a$
- Propietat associativa: $(a+b)+c=a+(b+c)$
- Element neutre: $a+0=a$

Algorisme per sumar dos nombres escrits en base 10

- S'escriuen els dos nombres que es volen sumar, un damunt de l'altre, alineats per la dreta, de forma que les xifres quedin en columna amb l'últim nombre.
- Se sumen les xifres de la primera columna.
- Del resultat obtingut, la xifra de les unitats s'escriu davall de la ratlla a la columna de les unitats i la xifra de les desenes (si és diferent de 9) s'afegeix a la columna de les desenes.

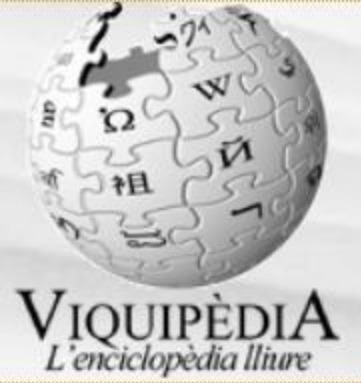
En [[matemàtiques]] i en particular en [[aritmètica]], sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats ''sumands'', dona un tercer nombre anomenat ''suma''.

== Propietats de l'operació de sumar ==

L'operació de sumar té una sèrie de propietats:

- * Propietat commutativa: $a+b=b+a$
- * Propietat associativa: $(a+b)+c=a+(b+c)$
- * Element neutre: $a+0=a$

== Algorisme per sumar dos nombres escrits en base 10 ==

8. Sintaxi bàsica

Els enllaços

`[[escultura]]` permet un enllaç intern a *escultura*

`[[renaixement|renaixentista]]` permet un enllaç intern a *renaixement*, però posant el text *renaixentista*.

`[http://www.epdlp.com/pintor?id=234 Donato di Nocolo Donatello]` permet un enllaç extern al lloc web indicat, amb el text *Donato di Niccolo Donatello*

navegació

- Portada
- Portals temàtics
- Article a l'atzar
- Articles de qualitat
- Actualitat

cerca

comunitat

- Portal viquipedista
- Canvis recents
- La taverna
- Contacte
- Canal IRC
- Donatius
- Ajuda

eines

- Què hi enllaça
- Seguiment d'enllaços
- Pàgines especials
- Carrega

Previsualització

Recordeu que això només és una previsualització, i encara no s'ha desat!

En **matemàtiques** i en particular en **aritmètica**, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats *sumands*, dona un tercer nombre anomenat *suma*.

En el conjunt dels nombres naturals, la suma de dos nombres es pot interpretar com la solució al problema de: trobar la quantitat d'elements d'un conjunt unió d'altres, dos tals que el primer conjunt té una quantitat d'elements igual al primer nombre que es vol sumar i el segon en té una quantitat igual al segon nombre.

Propietats de l'operació de sumar

L'operació de sumar té una sèrie de propietats:

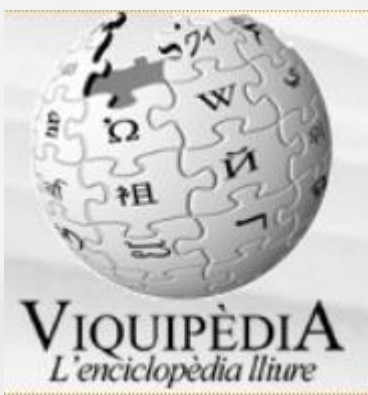
- Propietat commutativa: $a+b=b+a$
- Propietat associativa: $(a+b)+c=a+(b+c)$
- Element neutre: $a+0=a$

Algorisme per sumar dos nombres escrits en base 10

- S'escriuen els dos nombres que es volen sumar, un damunt de l'altre, alineats per la dreta, de forma que les xifres quedin en columna. Una ratlla horitzontal davall de l'últim nombre.
- Se sumen les xifres de la primera columna.
- Del resultat obtingut, la xifra de les unitats s'escriu davall de la ratlla a la columna de les unitats i la xifra de les desenes (si és diferent de zero) s'escriu damunt del primer nombre a la columna de les desenes.

[[Fitxer:Addition01.svg|right|thumb|120px|La columna de l'esquerra és un conjunt de 3 pomes. La columna de la dreta és un conjunt de 2 pomes. El conjunt unió de tots dos en té 5, per tant, diem que $3 + 2 = 5$]]
En **matemàtiques** i en particular en **aritmètica**, sumar és una operació que, a partir de dos nombres anomenats ''sumands'', dona un tercer nombre anomenat ''suma''.

Ús d'imatges

http://ca.wikipedia.org/wiki/Ajuda:Ús_d'imatges

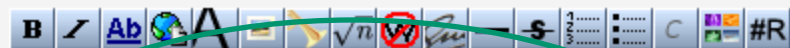
- On són les imatges?
- Fer-les servir
- Carregar imatges

- Seguiment d'usuàries
- Pàgines especials
- Carrega

3. Del resultat obtingut, la xifra de les unitats s'escriu davall de la ratlla a la columna de les unitats i la xifra de les desenes (si és dif... damunt del primer nombre a la columna de les desenes.

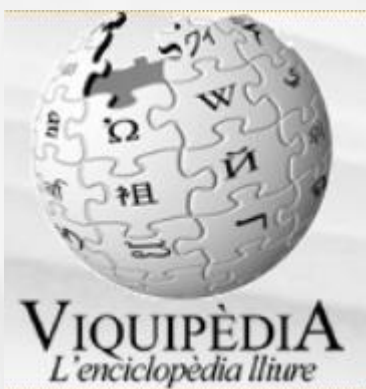
Taula de sumar nombres d'una sola xifra

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
9	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

desenes (si és diferent de zero) s'escriu damunt del primer nombre a la columna de les desenes.

```
== Taula de sumar nombres d'una sola xifra ==
{| border=1 align="center"
|- align="right"
! ||0|| 1 || 2|| 3|| 4|| 5|| 6|| 7|| 8|| 9
|- align="right"
!0
|0|| 1 || 2|| 3|| 4|| 5|| 6|| 7|| 8|| 9
|- align="right"
!1
|2|| 2 || 3|| 4|| 5|| 6|| 7|| 8|| 9|| 10
|- align="right"
```


Les taules

- {|** Principi d'una taula
- |-** Línia nova
- |** Nova cel·la
- |}** Fi de la taula

Evolució demogràfica

1497 f	1515 f	1553 f	1717	1787	1857	1877	1887	1900
1.048	1.073	1.409	4.858	8.842	15.759	16.226	16.738	17.041
1910	1920	1930	1940	1950	1960	1970	1981	1990
18.386	19.393	24.683	33.018	32.773	38.385	50.338	87.648	70.876
1992	<u>1994</u>	1996	1998	2000	2002	2004	2006	-
69.570	72.333	70.576	71.858	73.637	77.475	83.531	89.890	-

1497-1553: focs; 1717-1981: població de fet; 1990- : població de dret (més info.)

5. La xifra de les unitats del resultat s'escriu davall de la ratlla a la columna de les desenes i la xifra de les desenes del resultat (si és de les centenes).
1. Es repeteixen els passos 4 i 5 amb la columna de les centenes, unitats de miler i així successivament fins que no quedin columnes.
2. En acabar, el nombre que apareix davall de la ratlla és el resultat de la suma.

Aquest algorisme no és possible amb nombres romans. Per poder-lo fer servir cal un sistema de numeració posicional i la definició del posicional desenvolupats pels matemàtics indis i a través dels àrabs varen arribar a Catalunya. Els matemàtics catalans del segle X els varen adoptar invertint-ne l'ordre. Com que l'àrab s'escriu de dreta a esquerra mentre que el català s'escriu d'esquerra a dreta, en representar els nombres àrab (de la xifra menys significativa a la més significativa) resulta que en català s'escriuen al revés (de la xifra més significativa a la menys). Per exemple al llegir-los, escriure'ls i pensar-los, es comença per les xifres més significatives de forma que es té una noció més immediata i en altres països també es va tenir coneixement dels nombres que feien servir els àrabs però no varen fer aquesta inversió, per exemple a Nàpols (s'haurien de dir nombres catalans), varen passar a la resta d'Europa de la ma d'un monjo, en Gerbert d'Orlhac que el Comte Borrell de Barcelona li va donar protecció a Barcelona i a Ripoll. En aquella època, a Europa, per fer operacions aritmètiques es feien servir els àbacs. En Gerbert va inventar els nombres catalans^[1] i va escriure Regula de Abaco Computi on explicava una llista de regles per a fer càlculs de sumar, restar, multiplicar i dividir. Gerbert, Bernelin va escriure un treball complementari a aquest titulat Liber Abaci. Aquest llibre té el mateix títol del llibre de Fibonacci a qui se li atribueix dels nombres decimals a Europa, però el llibre de Bernelin és dos cents anys anterior al llibre de Fibonacci.

Error de citació: Hi ha etiquetes `<ref>` però no cap etiqueta `<references/>`

(s'haurien de dir nombres catalans), varen passar a la resta d'[[Europa]] de la ma d'un monjo, en [[Gerbert d'Orlhac]] que el [[Borrell II|Compte Borrell]] de [[Barcelona]] va portar a estudiar sota la seva protecció a Barcelona i a [[Ripoll]]. En aquella època, a Europa, per fer operacions aritmètiques es feien servir els [[àbac]]s. En Gerbert va inventar un nou tipus d'àbac que funciona amb els nombres catalans^{<ref>[http://mathdl.maa.org/mathDL/1//?pa=content&sa=viewDocument&nodeId=1187&body=Marca_Hispànica] Article del Mathematical Science Digital Library on es reproduïx i es descriu 1' manuscrit trobat a Limoges i datat abans del 1030. </ref>} i va escriure Regula de Abaco Computi on llista de regles per a fer càlculs de sumar, restar, multiplicar i dividir amb aquesta nova eina. Un deixeble de Gerbert, [[Bernelin]] va escriure un treball complementari a aquest titulat Liber Abaci. Aquest llibre té el mateix títol del llibre de [[Fibonacci]] a qui habitualment s'havia atribuït la introducció dels nombres decimals a Europa, però el llibre de Bernelin és dos cents anys anterior al llibre de Fibonacci.

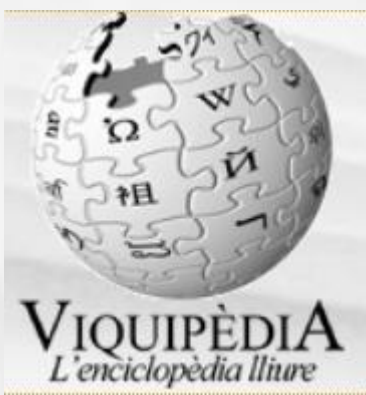
5. La xifra de les unitats del resultat s'escriu davall de la ratlla a la columna de les desenes i la xifra de les desenes del resultat (si és de les centenes).
1. Es repeteixen els passos 4 i 5 amb la columna de les centenes, unitats de miler i així successivament fins que no quedin columnes.
2. En acabar, el nombre que apareix davall de la ratlla és el resultat de la suma.

Aquest algorisme no és possible amb nombres romans. Per poder-lo fer servir cal un sistema de numeració posicional i la definició del posicional desenvolupats pels matemàtics indis i a través dels àrabs varen arribar a Catalunya. Els matemàtics catalans del segle X els varen adoptar invertint-ne l'ordre. Com que l'àrab s'escriu de dreta a esquerra mentre que el català s'escriu d'esquerra a dreta, en representar els nombres àrab (de la xifra menys significativa a la més significativa) resulta que en català s'escriuen al revés (de la xifra més significativa a la menys significativa). Per exemple al llegir-los, escriure'ls i pensar-los, es comença per les xifres més significatives de forma que es té una noció més immediata i en altres països també es va tenir coneixement dels nombres que feien servir els àrabs però no varen fer aquesta inversió, per exemple a Navarra (s'haurien de dir nombres catalans), varen passar a la resta d'Europa de la ma d'un monjo, en Gerbert d'Orlhac que el Comte Borrell de Barcelona va protegir a Barcelona i a Ripoll. En aquella època, a Europa, per fer operacions aritmètiques es feien servir els àbacs. En Gerbert va inventar els nombres catalans^[1] i va escriure Regula de Abaco Computi on explicava una llista de regles per a fer càlculs de sumar, restar, multiplicar i dividir. Gerbert, Bernelin va escriure un treball complementari a aquest titulat Liber Abaci. Aquest llibre té el mateix títol del llibre de Fibonacci a qui se li atribueix dels nombres decimals a Europa, però el llibre de Bernelin és dos cents anys anterior al llibre de Fibonacci.

Error de citació: Hi ha etiquetes `<ref>` però no cap etiqueta `<references/>`

(s'haurien de dir nombres catalans), varen passar a la resta d'[[Europa]] de la ma d'un monjo, en [[Gerbert d'Orlhac]] que el [[Borrell II|Compte Borrell]] de [[Barcelona]] va portar a estudiar sota la seva protecció a Barcelona i a [[Ripoll]]. En aquella època, a Europa, per fer operacions aritmètiques es feien servir els [[àbac]]s. En Gerbert va inventar un nou tipus d'àbac que funciona amb els nombres catalans^{<ref>[http://mathdl.maa.org/mathDL/1//?pa=content&sa=viewDocument&nodeId=1187&body=Marca_Hispànica] Article del Mathematical Science Digital Library on es reproduïx i es descriu 1' manuscrit trobat a Limoges i datat abans del 1030. </ref>} i va escriure Regula de Abaco Computi on llista de regles per a fer càlculs de sumar, restar, multiplicar i dividir amb aquesta nova eina. Un deixeble de Gerbert, [[Bernelin]] va escriure un treball complementari a aquest titulat Liber Abaci. Aquest llibre té el mateix títol del llibre de [[Fibonacci]] a qui habitualment s'havia atribuït la introducció dels nombres decimals a Europa, però el llibre de Bernelin és dos cents anys anterior al llibre de Fibonacci.

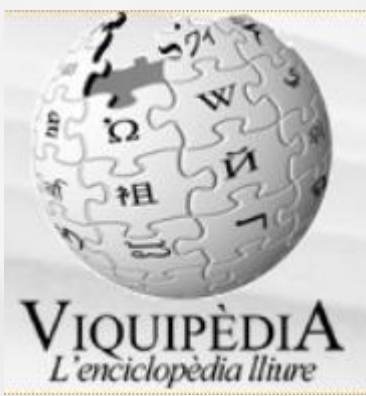

Notes a peu de pàgina

http://ca.wikipedia.org/wiki/Ajuda:Notes_i_cites

- Bibliografia
- Vegeu també
- Enllaços externs
- Referències

Categories

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Ajuda:Categoria>

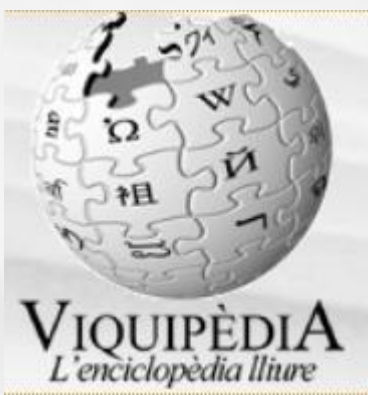
Quines categoria puc utilitzar?

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Categoria:Principal>

Com afegir un element dins d'una categoria?

[[Categoria:*Nom de la categoria*]]

Redireccions

Una **redirecció** és una ordre especial que es pot posar en pàgines wiki de manera que tothom que segueix un enllaç a la pàgina *A* s'envii a la pàgina *B*. Les redireccions s'utilitzen per mantenir la Viquipèdia organitzada centralitzant la informació de manera que noms múltiples, abreviatures, errors ortogràfics o temes relacionats puguin apuntar tots al mateix lloc.

Una redirecció es crea escrivint el text
`#REDIRECT [[Nom_de_la_pàgina]]`

dels nombre decimals a Europa, però el llibre de Bernelin és dos cents anys anterior al llibre de Fibonacci.

Sumar nombres fraccionaris

Els nombres fraccionaris s'escriuen amb una fracció que té un denominador que indica el nombre de parts iguals en que es fracciona la unitat i un numerador que diu la quantitat d'aquestes parts que cal prendre per obtenir el nombre representat per la fracció.

És clar que si dues fraccions tenen el mateix denominador per sumar-les n'hi ha prou amb escriure una nova fracció amb el mateix denominador i sumant els numeradors (perquè estem reunint dos conjunts de parts iguals de la unitat).

$$\frac{a}{b} + \frac{c}{b} = \frac{a+c}{b}$$

Notes i referències

v · d · e

Notes i Referències

- ↑ Gerbert d'Orlac a la Marca Hispànica Article del Mathematical Science Digital Library on es

reproduceix i es descriu l'àbac de Gerbet en b

== Sumar nombres fraccionaris ==

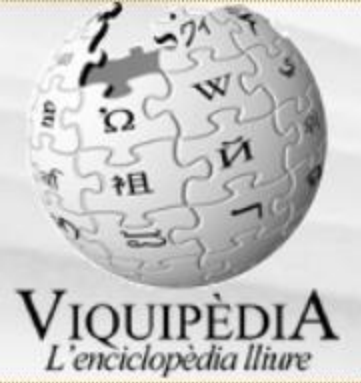
Els nombres fraccionaris s'escriuen amb una fracció que té un denominador que indica el nombre de parts iguals en que es fracciona la unitat i un numerador que diu la quantitat d'aquestes parts que cal prendre per obtenir el nombre representat per la fracció.

És clar que si dues fraccions tenen el mateix denominador per sumar-les n'hi ha prou amb escriure una nova fracció amb el mateix denominador i sumant els numeradors (perquè estem reunint dos conjunts de parts iguals de la unitat).

```
:<math>\frac{a}{b}+\frac{c}{b}=\frac{a+c}{b}</math>
```

== Notes i referències ==

```
{{amaga ref}}
```


Enhorabona ja saps el 99% del que cal per fer bons articles. Endavant.